

Sygn. akt III AUa 679/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Antonina Grymel
Sędziowie	SSO del. Anna Petri (spr.) SSA Irena Goik
Protokolant	Ewa Bury

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania H. S. (H. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji ubezpieczonego H. S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w Częstochowie

z dnia 9 stycznia 2015r. sygn. akt IV U 2015/14

oddala apelację.

/-/SSO del. A.Petri /-/SSA A. Grymel /-/SSA I.Goik

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 679/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczony H. S. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 2 września 2014r., odmawiającej mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. Ubezpieczony domagał się przyznania mu tego świadczenia podnosząc, iż przed wystąpieniem z wnioskiem

o nie został powiadomiony przez pracownika organu rentowego, że spełnia wszystkie wymogi do jego uzyskania, w tym posiada niezbędny staż ubezpieczeniowy.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania zarzucając, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 39 lat, 11 miesięcy i 26 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 40 lat.

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił odwołanie.

Sąd I instancji ustalił, że ubezpieczony urodził się (...) W dniu 12 sierpnia 2014r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do świadczenia przedemerytalnego. W okresach:

1. od 19 stycznia 1974r. do 22 sierpnia 1977r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców;
2. od 23 sierpnia 1977r. do 31 marca 2001r. był zatrudniony w (...) Spółce z o.o. w H., w tym od 25 października 1978r. do 10 października 1980r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, po której podjął pracę 11 października 1980r. Podczas tego zatrudnienia korzystał ze zwolnień lekarskich: od 3 grudnia 1991r. do 31 grudnia 1991r., od 5 sierpnia 1992r. do 22 sierpnia 1992r., od 3 października 1992r. do 4 listopada 1992r., od 7 maja 1993r. do 31 maja 1993r., od 7 września 1993r. do 30 września 1993r., od 8 października 1993r. do 21 października 1993r., od 11 stycznia 1994r. do 15 lutego 1994r., od 15 czerwca 1994r. do 23 czerwca 1994r., od 18 lipca 1994r. do 23 lipca 1994r., od 25 lipca 1994r. do 29 lipca 1994r., od 4 listopada 1994r. do 12 listopada 1994r., od 14 listopada 1994r. do 30 listopada 1994r., 9 marca 1995r., 27 marca 1995r., od 19 kwietnia 1995r. do 22 kwietnia 1995r., od 9 sierpnia 1995r. do 12 sierpnia 1995r., od 13 listopada 1995r. do 31 marca 1996r., od 23 września 1996r. do 5 października 1996r., od 2 stycznia 1997r. do 17 stycznia 1997r., od 21 stycznia 1997r. do 24 stycznia 1997r., od 5 kwietnia 1997r. do 18 kwietnia 1997r., od 2 czerwca 1997r. do 14 czerwca 1997r., od 18 sierpnia 1997r. do 20 sierpnia 1997r., 27 sierpnia 1997r., 5 września 1997r., 22 września 1997r., 25 września 1997r., 29 września 1997r., od 27 stycznia 1998r. do 30 stycznia 1998r., od 2 kwietnia 1998r. do 4 kwietnia 1998r., 25 maja 1998r., od 29 maja 1998r. do 30 czerwca 1998r., 10 września 1998r., 13 listopada 1998r., 26 stycznia 1999r., od 15 lutego 1999r. do 26 lutego 1999r., od 8 kwietnia 1999r. do 10 kwietnia 1999r., 23 kwietnia 1999r., od 4 czerwca 1999r. do 5 czerwca 1999r.;
3. od 2 kwietnia 2001r. do 1 listopada 2001r. był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. jako bezrobotny, przy czym od 10 kwietnia 2001r. do 9 października 2001r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych;
4. od 2 listopada 2001r. do 31 stycznia 2014r. był zatrudniony u M. P. prowadzącego P.P.H.U. (...) w K. i w tym czasie korzystał ze zwolnień lekarskich w okresach: od 28 lutego 2005r. do 8 kwietnia 2005r., od 23 lipca 2009r. do 11 września 2009r., od 16 marca 2010r. do 13 kwietnia 2010r., od 23 sierpnia 2011r. do 4 września 2011r., od 2 kwietnia 2012r. do 16 kwietnia 2012r., od 17 grudnia 2012r. do 31 grudnia 2012r., od 5 sierpnia 2013r. do 9 sierpnia 2013r. Ten stosunek pracy został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia.

Łączny staż emerytalny ubezpieczonego wynosi 39 lat, 11 miesięcy i 27 dni, w tym 34 lata, 6 miesięcy i 13 dni okresów składkowych i 1 rok, 10 miesięcy, 9 dni okresów nieskładkowych oraz 3 lata, 7 miesięcy i 5 dni okresów uzupełniających. Ubezpieczony nie posiada żadnych innych okresów zatrudnienia lub innych okresów podlegających wliczeniu do stażu emerytalnego. Przy rozwiązaniu umowy o pracę z (...) Spółka z o.o. w H. nie skorzystał ze skróconego okresu wypowiedzenia.

W okresie od 12 lutego 2014r. do 11 sierpnia 2014r. ubezpieczony pobierał zasiłek dla bezrobotnych i bez uzasadnionej przyczyny nie odmówił przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych i na dzień złożenia wniosku o świadczenie przedemerytalne nadal pozostawał zarejestrowany jako bezrobotny.

Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013r., poz. 170 ze zm.), zgodnie z którym prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy, niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 40 lat dla mężczyzn.

Z mocy art. 2 ust. 3 tej ustawy, świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1, po upływie co najmniej 180 dni pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 180-dniowy okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż ubezpieczony spełnił wszystkie wskazane powyżej warunki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, z wyjątkiem osiągnięcia 40-letniego stażu ubezpieczeniowego, co wyklucza możliwość przyznania mu żądanego świadczenia.

Ostatnim pracodawcą ubezpieczonego był M. P., prowadzący P.P.H.U. (...) w K., u którego ubezpieczony był zatrudniony przez okres przekraczający 6 miesięcy. Stosunek pracy został z nim rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia. W okresie od 12 lutego 2014r. ubezpieczony pozostawał zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. jako bezrobotny, w tym od 12 lutego 2014r. do 11 sierpnia 2014r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych i w tym okresie nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, a wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego złożył przed upływem 30 dni od wydania przez Powiatowy Urząd Pracy zaświadczenia potwierdzającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Ubezpieczony nie spełnił tymczasem warunku legitymowania się do dnia rozwiązania ostatniego stosunku pracy co najmniej 40-letnim okresem uprawniającym do emerytury, jaki stanowi suma okresów składkowych i

nieskładkowych, których definicje legalne zawarte zostały przez ustawodawcę odpowiednio w art. 6 i 7 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r. poz. 1440 z późn. zm.) oraz okresów uzupełniających wymienionych w art. 10 tej ustawy, do jakich zaliczono mu pracę w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. Suma tych okresów w jego przypadku wynosi 39 lat, 11 miesięcy i 27 dni.

Niespełnienie przez ubezpieczonego wymogu posiadania co najmniej 40-letniego stażu emerytalnego wyklucza możliwość przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia. Okoliczność braku zaledwie 3 dni do jego osiągnięcia nie ma wpływu na rozstrzygnięcie jako, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych niedopuszczalne jest stosowanie zasad współzycia społecznego. Ewentualne informacje pracownika organu rentowego wskazujące na spełnienie przez niego wymogu stażowego, o ile miały miejsce, nie mają wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonej decyzji.

Stąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. i powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonego, jako bezzasadne.

Apelację od wyroku wniósł ubezpieczony.

Ubezpieczony zaskarżył wyrok w całości, domagając się jego zmiany, polegającej na przyznaniu mu prawa do świadczenia i zasądzenia od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Ubezpieczony zarzucił temu wyrokowi obrazę przepisów prawa procesowego, a mianowicie błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na dokonaniu ustaleń sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, poprzez nieprawidłowe wyliczenie przez Sąd I instancji okresu nieskładkowego, składkowego i uzupełniającego, który prawidłowo powinien wynieść 40 lat i 12 dni, zamiast wyliczonych przez Sąd Okręgowy 39 lat, 11 miesięcy i 27 dni.

Zdaniem skarżącego, naruszono również art. 328 § 2 k.p.c., poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku niezgodnie z wymogami ustawowym, tj. przez niewskazanie przez Sąd w uzasadnieniu wyroku co wchodzi w skład okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd odwoławczy uznaje za własne ustalenia poczynione przez Sąd I instancji i w pełni podziela dokonaną na ich podstawie ocenę prawną zasadności odwołania ubezpieczonego.

Jak trafnie uznał Sąd Okręgowy, ubezpieczony spełnia wszystkie wymogi do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, z wyjątkiem wymogu osiągnięcia 40 lat okresów uprawniających do emerytury. Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia przeciwnych wniosków. Wymiar wziętych pod uwagę przez Sąd, a wcześniej przez organ rentowy poszczególnych okresów uprawniających ubezpieczonego do emerytury nie budził zastrzeżeń ubezpieczonego. Wskazywał on wyraźnie, iż poza uznanymi przez organ rentowy okresami, nie ma innych takich okresów (k. 11). Sporna była jedynie ich suma. Nie budzi przy tym wątpliwości fakt, iż Sąd I instancji prawidłowo przyjął, iż była ona mniejsza niż 40 lat, co wykluczało możliwość nabycia przez niego prawa do spornego świadczenia.

Na wstępie podkreślić należy, iż zarzut naruszenia przez Sąd I instancji przepisu art. 328 § 2 k.p.c., nie może się ostać. Miał on polegać na sporządzeniu uzasadnienia wyroku niezgodnie z wymogami ustawowymi, tj. przez niewskazanie przez Sąd

w uzasadnieniu wyroku co wchodzi w skład okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. Okoliczność ta nie ma tymczasem żadnego wpływu na treść zaskarżonego rozstrzygnięcia. Stosownie bowiem do art. 7 pkt 1a i b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 748 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą emerytalną, okresami nieskładkowymi były w przypadku ubezpieczonego jedynie okresy pobierania przez niego wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wypłaconego na podstawie przepisów Kodeksu pracy i zasiłku chorobowego, tzn. wszystkie wymienione przez Sąd I instancji okresy, w których korzystał ze zwolnień lekarskich.

Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 5 ust. 2 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty okresy nieskładkowe uwzględnia się w wymiarze nieprzekraczającym jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Jak wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji organu rentowego, nie było podstaw do ograniczenia na tej podstawie wymiaru okresów nieskładkowych ubezpieczonego, ponieważ nie przekraczał on jednej trzeciej udowodnionych okresów składkowych. Stąd też całkowicie prawnie ambiwalentna jest okoliczność, jaki wymiar okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających składa się okres uprawniający ubezpieczonego do emerytury, o jakim mowa

w powołanym przez Sąd I instancji prawidłowo art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych. Nie dokonując podziału na te okresy i nie wyszczególniając nawet z okresów zatrudnienia okresu czynnej służby wojskowej, czy też okresów pobierania wynagrodzenia chorobowego i zasiłku chorobowego, przyjęć należy, iż na dzień rozwiązania ostatniego stosunku pracy - istotnego z punktu widzenia powołanej wyżej ustawy o świadczeniach przedemerytalnych - ubezpieczony przez 3 lata, 7 miesięcy i 3 dni pracował w gospodarstwie rolnym rodziców, przez 23 lata, 7 miesięcy i 8 dni był zatrudniony w (...) Spółce z o.o. w H., a przez 12 lat, 2 miesiące i 29 dni - u M. P. prowadzącego P.P.H.U. (...) w K. i przez 6 miesięcy 2001r. pobierał zasiłek dla bezrobotnych. Suma tych okresów wynosi 39 lat, 11 miesięcy i 10 dni, a zatem mniej, niż wskazał organ rentowy. Tym samym, wbrew błędnym założeniom ubezpieczonego, suma jego okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających jest mniejsza, niż 40 lat.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż po myśli art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 6 ust. 1 pkt 9 ustawy systemowej, okresem składkowym jest wyłącznie okres pobierania przez ubezpieczonego zasiłku dla bezrobotnych, a nie cały okres zarejestrowania w Urzędzie Pracy. Być może bowiem, z błędnego zaliczenia okresu 29 dni posiadania przez ubezpieczonego statusu bezrobotnego bez prawa do zasiłku, przypadających od 2 do 9 kwietnia 2001r. i od 10 października do 1 listopada 2001r. wynika błędne wyliczenia przez niego okresu uprawniającego go do emerytury.

Skoro zatem - jak słusznie przyjął Sąd I instancji - wbrew wymogom przewidzianym w art. 232 k.p.c., ubezpieczony nie wykazał, iż osiągnął 40 lat okresów uprawniających go do nabycia emerytury, przeto brak było podstaw do przyznania mu dochodzonego świadczenia. Trafna jest też konstatacja tego Sądu, iż wniosku o braku wymaganego stażu ubezpieczeniowego nie zmienia akcentowany przez niego, choć niewykazany, fakt błędnego zapewniania go przez pracownika organu rentowego, iż wymóg ten został przez niego spełniony.

Mając powyższe na względzie, wobec nietrafności zarzutów podniesionych przez apelującego z mocy art. 385 k.p.c. należało orzec, jak w sentencji.

/-/SSO del. A.Petri /-/SSA A. Grymel /-/SSA I.Goik

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR